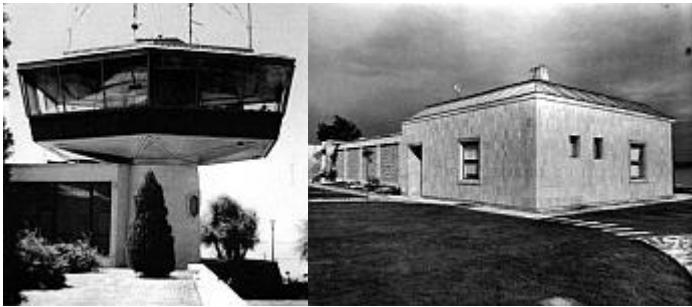

Molnár Péter

(Budapest, 1925. 07. 14. – Budapest, 2000. 08. 27.)

Összeállította: Csutiné Schleer Erzsébet

Molnár Péter Ybl Miklós-díjas magyar építész 1925. július 14-én született Budapesten. Piarista diák volt és rajztehetsége vitte őt a Magyar Királyi József Nádor Műgyetem építész karára. A háború megszakította tanulmányait, behívták katonának és francia hadifogságba került, ahonnan 1946-ban tért haza. 1949-ben szerzett építézmérnöki diplomát. 1948 és 1957 között a Magasépítési Tervező Irodában dolgozott Lauber László tanítványaként, a KÖZTI-ben Gádoros Lajos, Dávid Károly mellett, majd a LAKÓTERV építész volt. 1952-ben átadták első művét a Megyei Tanács Irodaházát Debrecen főutcáján. Egyike volt az 1953-ban megalakult Mesteriskola első hallgatóinak, id. Janáky István lett a mestere. Ebben az időben tervezte a Siófoki Meteorológiai Obszervatórium épületét.

Siófok, Meteorológiai Obszervatórium 1955.

„Építészettörténeti szempontból is kiemelkedő Molnár Péter alkotása, amely az ötvenes évek közepén, a szocreál ideológiai nyomással terhelt időszakában született, ugyanakkor messze előremutat a hatvanas években kibontakozó irányzatok felé.” (Marton Rozália, MOME doktori iskola, tanulmány)

1957-ben több hónapra internálták Tökölre és Kistarcsára. Szabadulása után az IPARTERV-ben dolgozott. 1964-ben kapta első Ybl-díját „ több ipari és középület együttesen alkotott tervéért”, többek között a Kőbánya Mozi épületéért is, megosztva Mülbacher Istvánnal (1917-1978). Ekkor kapta meg a São Pauló-i VIII. Építészeti Biennále diplomáját is. 1969-ben, az NDK-ban dolgozott a jénai városközpont tervein.

Bp., Széchenyi rkp. OTP lakóház 1961. (Mülbacher Istvánnal) Bem rkp. EGI székház 1966. (ma: NOVOTEL szálló)

Budapest, X. ker. Kőbányai Mozi 1964.
(Mülbacher Istvánnal)

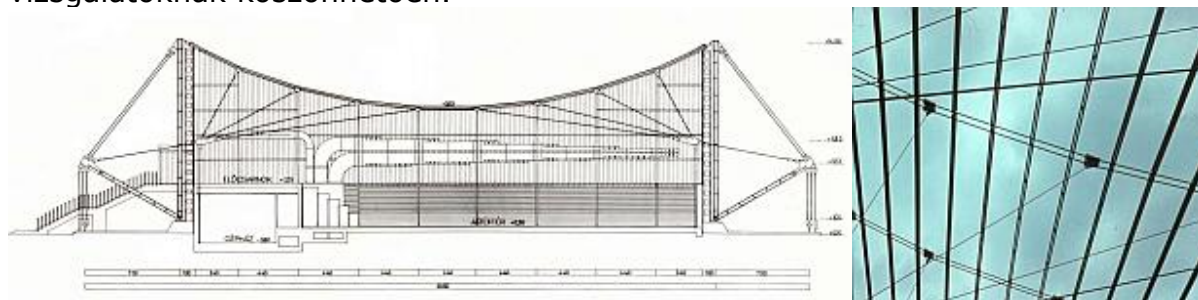
Nemzeti Színház tervpályázat III. díj. 1965.
(Tokár Györggyel)

A Magyar Építőművészek Szövetsége alapító tagjaként nagy szerepe volt a MÉSZ Mesteriskola megindításában, 1970-től a tanára és egyben tanulmányi felelőse is volt, több cikluson keresztül. Az egyéniségéből áradó erő, lendület tette igazi építésszé, mesterré. Sajátos építészeti iskolát teremtett a körülötte kialakuló tervezői csoporttal. Ebben az időben díszletterveket is készített, többek között Latino-vits Zoltán felkérésére, Gorkij: Kispolgárokhoz, és szobor talpazatokat is terve-

zett. Molnár Péter elsősorban épületein keresztül lett ismerhető, azonban, értékes grafikái, akvarelljei, kisregénye és elbeszélései bizonyították sokoldalú tehetségét.

Legnagyobb szakmai eredményét a könnyű anyagok felhasználásával épített, nagyfeszítávolságú szerkezetek terén érte el. Dr. Ivits Iván statikussal hosszú időn keresztül foglalkoztak a függesztett kötél szerkezetek alkalmazásának kérdéskörével. Közös munkájuk eredményeképpen épült fel 1975-78 között a Székesfehérvári FÁÉV (később ARÉV) sportcsarnok. Jóval később, 1998-ban elkészítették csarnok bővítési tervét is.

A Székesfehérvár lakótelepi házai közé telepített sportlétesítmény hosszirányú, függő kábeltetővel fedett acélszerkezetű csarnok, melynek statikai megoldása az építése korában kísérleti jellegűnek számított. A kísérlet célja a nagy feszítávok gazdaságos áthidalására alkalmas lefedés kifejlesztése volt. Az egyterű csarnokot az építész-, és mérnökszakma ma már technikatörténeti alkotásként tartja számon. Az acéloszlopokra kifeszített, 40 m feszítávú sodronykötél főtartók hálós tetőzetet hordanak. Az első hazai kábeltetős létesítmény építészeti megjelenését a feszített kábelek parabolikus vonalvezetése, a kitámasztó pillérek logikus helyzetű ferde sora, a lehorgonyzások erő sugárzó tömbjei határozzák meg. Szerkezeti megoldásai még ma is világszínvonalúak, az előzetes tudományos kísérleteknek, vizsgálatoknak köszönhetően.

Székesfehérvár, Gáz utca, sportcsarnok (Dr. Ivits Ivánnal)

A több célra hasznosítható sportcsarnok 2008-ban elnyerte a Székesfehérvár Önkormányzat által alapított Építőipari Nívódíjat.

1981-ben a miskolci December 4. Drótművek acélváz szerelőcsarnoka szintén a Székesfehérváron már kifejlesztett sodronykötél függesztéssel valósult meg, most már 60 méter feszítávval. Molnár Péter statikus kollégáival közösen a függesztett tetőszerkezetek témájában több tanulmányt is publikált.

Miskolc, December 4. Drótművek szerelőcsarnoka

Molnár Péter UNESCO-ösztöndíjjal Németországban és Svájcban is járt, majd a bengahzi légikikötő hangárépületét és klubját tervezte, közben 1978-ban megnyerte a ferihegyi csarnok tervpályázatát, de a megvalósulási tervezést már nem kapta meg. 1980-ban arab egyetemek, főiskolák tervein dolgozott. 1982-ben, New Yorkban, 1986-ban Kínába járt a Mesteriskolával. 1987-től 1995-ig már nyugdíjasként több budapesti irodában dolgozott. Ebben az időszakban készült jelentős munkái:

- 1984. Budapest, Országos Mentőszolgálat Központja.
- 1987. Budapest, Óbuda Zichy-kastély Vasarely Múzeum
- 1990. Budapest, Tűzoltóság Országos Javítóbázisa
(Benczúr Lászlóval és Kóris Jánossal)
- 1993. Budapest, KONTRAX irodaház. (Sylvester Ádámmal).
- 1995. Budapest, II. Tárkony utcai Ikervilla

OMSZ mentőbázis 1983.

Vasarely Múzeum 1987.

Tűzoltóság Javítóbázis 1990.

KONTRAX Irodaház 1993.

Molnár Péter félévszázados építési pályája során mindig divatoktól mentesen, a funkciónak megfelelő tiszta formavilággal tervezte házeit, igényesen és precízen kimunkálva a legapróbb részleteket is. Munkáira a következetes magatartás jellemző, amellyel kidolgozta a szerkezet és az építészeti forma magas szintű összhangját.

1985-ben másodszor is Ybl-díjjal tüntették ki „csaknem négy évtizedes kiemelkedő építésztervezői, elméleti és nevelői tevékenységéért, építészeti életművéért”. 1992-ben a MÉSZ által adományozott Csonka Pál emlékdíjjal részesült elismerésben.

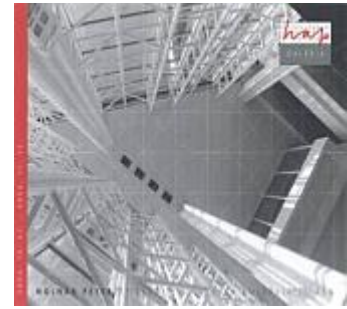
Mindamellettt újra festett és rajzolt, utolsó éveiben az építész szakmai nyúgeit elhajtva fényképezett, esszéket írt és közölt, életrajzi regénybe kezdett, ekkorra már otthonülővé vált. 2000. augusztus 27-én meghalt. A művész felesége és a budapesti HAP Galéria Molnár Péter-emlékdíjat alapított, melynek első átadására a 2004-es életmű-kiállítás megnyitója alkalmából kerül sor. A díjjal az alapítók az építészeti kultúra magas szintű művelőinek és terjesztőinek tevékenységét kívánják elismerni.

Molnár Pétert elsősorban épületein keresztül ismerhetjük, de hagyatékában értékes grafikák és akvarellek bizonyítják sokoldalú tehetségét. A HAP Galéria kiadá-

sában megjelentetett "Felülről körözve - Molnár Péter prózai írásai" című kötet egy kisregényét és három elbeszélését tartalmazza, bizonyítván, hogy "civil" írásaival is le tudja kötni az érdeklődést.

(részletek a könyvből:)

"Már egyetemi éveim alatt is dolgoztam az éppen induló állami tervezőapparátusban. Dávid Károly mellett kezdtem, majd Lauber Lászlóhoz kerültem, s ezért örökre hálás leszek a sorsomnak. (...) A háború előtti gyakorlatból szerzett építészeti technikai tudás töretlenül élt tovább még nagyon hosszú ideig; az idősekre föl lehetett nézni, mert amit ők tudtak, az megbízható alap volt."

"A középkor végén a piktor csak annyit írt művére: pinxit M. S., ma azt sem tudjuk bizonyosan, kit rejt a monogram. Elsődlegesen a mű a fontos és nem az alkotója. De egy Molnár Farkas-, Janáky-, Lauber-, Nyíri- és egy Rimanóczy-házról mi, szakmabeliek mind tudjuk, melyik is az, és ha ismeretlen házra figyelünk fel, napok alatt megtudjuk, ki volt az alkotója."

"Az építészet napjainkban internacionális foglalkozás. Pedig egy építésznek kell, hogy házája legyen! A japán építészetet japánok csinálják, de emellett él egy kevesebbet mondó kommersz építészet is, amit bárki csinálhat bárhol: japán, építész Kínában, kínai az Egyesült Államokban. (...) Mi egyedül a mesterségünkkel szembeni komolyságunkat tudtuk megőrizni."

"Érzésem szerint az építész úgy ötvenéves kora felé érik be. Miután azon kevesek közé tarozom, akik ötvenhat éves fejjel még mindig tervezőasztalnál ülnek, a jövőmet sem tudom másképp elgondolni. Azt el sem tudom képzelni, hogy nyugdíjasként bent maradok az intézetben folyóiratokat fordítgatni, mert tervezni csak az tervezhet, aki operatív egység közepén ül, és akinek apparátus áll rendelkezésére. Akinek hatvanéves korára nincs még egy életre szóló tennivalója - megérdemli. Akinek viszont van mit tennie, megeshet: tele tarisznyával távozik. Félttem magamat is."

Ars poetica az 50 éves érettségi találkozóra (M. P. 1993. 06. 03.) - részlet

„.....Ami talán említésre méltó lehet, csupán csak annyi, hogy máig se fáradtam bele abba, amit munkának mondanak mások, és amit én inkább életformának tekintek. Még két életre való tennivalót cipelek magammal, s hiába képességeim, ha időm fogyóban van. Erre figyelmeztetnek hűtlen barátaim, akiknek sírját vonakodom fölkeresni....”

Forrás:

WIKIPÉDIA, WAPÉDIA, www.artportal.hu

Magyarország műemlékei, Székesfehérvár – szerk: Entz Géza Antal – Osiris, Bp, 2009.

Évek, művek, alkotók. Ybl Miklós-díjasok és műveik 1953-1994 – ÉTK Budapest, 1995

Magyar Életrajzi Lexikon 1000-1990, <http://mek.niif.hu/>

DR. Ivits Iván honlapja <http://ivits.yymm.f.hu/epuletek.htm#al>

Pazár Béla, Apáti-Nagy Mariann: Molnár Péter építésze - 6 BT Kiadó, 2004.

www.epiteszforum.hu, www.iparterv.hu, www.hap.hu/galeria

<http://www.orszagalbum.hu/kep.php?p=24268>